

Kenneth

2022

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
SVERIGES 4H

Foto av Alma Bengtsson.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord

Ordförande har ordet	4
----------------------	---

4H-året

Nationella konferensen	7
4H:s nationella personaldagar	7
Riksläger	8

Om 4H

Vision	11
Verksamhet	12
Historia	16
Organisation	16

Demokratiarbete

Om 4H:s demokratiarbete	19
Digital utbildning – medmänskligt stöd och bemötande	19
Länstruppsledarutbildning	21

50 miljoner extra till friluftslivet

50 miljoner extra till friluftslivet	23
Sommarläger på nya platser	24
Pinnbröd åt folket år 3	26
4H:s matresa	28
4H:s digitala ledarskapssatsning	28
För ukrainska flyktingar	30
Ett friluftsliv nära dig	30

Projekt

Barnbok Pim & Pella om allemansrätten år 2	33
Scouterna	33
Breaking boundaries	34

Utbildning

Digitala utbildningar av Hågelby 4H	37
Djurkunskap	37
Djursjukvård	37

Landet runt

Abbes 4H-klubb startades	39
Öppet hus asylsökande från Ukraina	39
Riddersvik 4H-gård	40
Ledarutbyte – Bygga broar	42

Tack för ett gott samarbete

Tack för ett gott samarbete	43
-----------------------------	----

Riksförbund

Kansliets arbete	45
Årets genomförda arbete	45
Under året har följande personer arbetat på riksförbundet	47
Praktikanter på riksförbundet	47
Riksförbundsstyrelsens arbete	48
Medlemsstatistik	50
Ekonomi	52
Förtroendevalda	54
Slutligt tack	55

FÖRORD

ORDFÖRÄNDE HAR ORDET

Det är med stor glädje och stolthet jag ser vad 4H gjort under det gångna året. Som en av Sveriges ungdomsorganisationer är vi ständigt engagerade i att skapa meningsfulla möjligheter för våra medlemmar att växa och utvecklas.

Under det senaste året har vi fortsatt att arbeta mot vårt övergripande mål - att inspirera och stödja unga människor att bli självständiga, ansvarstagande och kreativa samhällsmedborgare. Genom att erbjuda en mängd olika aktiviteter och projekt, såsom djurhållning, naturupplevelser och ledarskapsutbildningar, arbetar vi för att skapa en trygg och rolig miljö där våra medlemmar kan lära sig nya saker och utveckla sina förmågor.

För att fortsätta utveckla vår organisation och nå våra mål har vi under 2022 fokuserat på att införa 4H:s nya strategi. Denna strategi inriktar sig på att stärka vårt engagemang för hållbarhet och jämlikhet, samt att öka vårt samarbete med andra organisationer och aktörer som delar våra värderingar och mål.

Vi är mycket stolta över de resultat som vi har uppnått under 2022. Våra medlemmars engagemang och entusiasm har gjort det möjligt för oss att genomföra en mängd olika projekt och aktiviteter runt om i landet. Vi har fortsatt att erbjuda spännande och utmanande aktiviteter, såsom klubb- och gårdsverksamhet, läger och utbildningar, som har bidragit till våra medlemmars personliga utveckling och självkänsla.

Vi vill ta tillfället i akt att tacka alla våra medlemmar, ledare och samarbetspartners för det ovärderliga stödet och engagemanget. Utan er skulle vår verksamhet inte vara möjlig. Tillsammans ser vi fram emot att fortsätta skapa nya och spännande möjligheter för unga människor att växa och utvecklas i en hållbar och inkluderande värld.

Sveriges 4H:s ordförande Katarina Ulfspärre. Foto av Alma Bengtsson.

4H-ÅRET

NATIONELLA KONFERENSEN

I mitten av april förra året hölls 4H:s Nationella Konferens, ett årligt arrangemang där ledare, personal och styrelsemedlemmar möts. Vanligtvis hålls den Nationella Konferensen i januari, men på grund av en återkommande våg av Covid-19 i början av 2022 behövde arrangemanget flyttas fram. Totalt samlades 48 personer på Valla Folkhögskola i Linköping för att under en helg utbyta erfarenheter, nätverka och ta till sig ny kunskap.

Konferensen inleddes på fredagen med en inspirerande föreläsning av Anna Bogert som berättade om att anpassa aktiviteter till personer med Neuropsykiatriska Funktionsvariationer (NPF). Föreläsningen var mycket uppskattad och gav deltagarna viktiga insikter och nya perspektiv gällande hur man kan öppna upp sin verksamhet för fler, genom att anpassa sina aktiviteter.

Lördagen bestod av olika utbildningspass där deltagarna fick ta del av avancerad styrelsekunskap, HBTQ-kunskap och Vux i 4H (som handlar om vad nästa steg är om man vill utveckla sitt 4H engagemang).

På kvällen hölls den årliga Klövergalan där det bjöds in till en galakväll med temat "H".

Konferensen avslutades på söndagen med ett diskussionstorg där 4H:s verksamhetsplan och strategi diskuterades. Deltagarna tyckte det var ett givande upplägg eftersom alla fick möjlighet att reflektera och delta i intressanta diskussioner.

Sammantaget var det en helg fylld med inspiration, kunskap, gemenskap och engagemang!

4H:S NATIONELLA PERSONALDAGAR

I mitten av november hölls personaldagarna i Skövde, med 50 av våra 150 anställda på plats.

Temat för dagarna var Bygga Broar, ett tema som är kopplat till 4H:s nya strategi. Under första dagen pratade vi om strategin, Trygga möten med Scouterna och våra utvecklingsprojekt. Projektledarna höll korta presentationer om respektive projekt och deltagarna fick möjlighet att gå runt och lyssna på alla presentationer i mindre grupper. Första dagen avslutades med en fin middag där vi även delade ut priser för medlemstävlingen, som i år vanns av Stora Skuggans 4H-gård. Under andra dagen kunde deltagarna välja mellan pedagogiskt drama med Valla Folkhögskola eller ett utbildningsblock som innehöll bland annat kommunsamarbete och arbetsmiljö. Båda inriktningarna var mycket uppskattade. Personaldagarna avrundades med samtal där personalen kunde lära av varandra, något som var efterfrågat från tidigare år.

RIKSLÄGER

Sveriges 4H:s riksläger är ett läger för alla Sveriges medlemmar över 14 år. Rikslägret har gamla anor: ända sedan 1958 har länsförbunden inom 4H arrangerat riksläger på olika platser i landet. Efter ett uppehåll under åren 2020-2021, då rikslägret inte kunde arrangeras på grund av pandemin, blev det en välkommen comeback då Hallands länsförbund arrangerade 2022 års upplaga av lägret. Under sista veckan i juli samlades över 200 ungdomar från hela Sverige i Ästad utanför Varberg. Av dessa var cirka 50 funktionärer, stämmodeltagare och dagsbesökare.

Man åker på riksläger tillsammans med sin länstrupp, som består av medlemmar från samma län. Under lägret bor man i tält och tävlar tillsammans med sin länstrupp för att vinna den så kallade "lägertoppen". Lägertoppen består av en mängd olika spännande och utmanande grenar. Det viktigaste med lägret är dock för många inte tävlingarna, utan det som oftast beskrivs som det bästa med lägret är att man får träffa många andra ungdomar i olika åldrar och ha roligt tillsammans.

På grund av det tidigare pandemiuppehållet var temat för lägret "Återförening" och lägret döptes därför till "Rix22 - Återföreningen". Temat genomsyrade många av de aktiviteter som anordnades och även den generella känslan under lägrets gång upplevdes verkligen av många deltagare som en efterlängtat återförening!

Rikslägret i Halland 2022. Foto av Alma Bengtsson.

OM 4H

VISION

Alla barn och unga ska utvecklas till engagerade, välmående och ansvarstagande människor med respekt för omvärlden.

Vi har alla ett gemensamt ansvar för världen vi lever i och att samhället utvecklas på ett hållbart sätt. För att kunna förändra och utveckla krävs engagemang och kunskap. Genom att få kunskap till sig genom huvudets H får barn och unga mod till att våga ifrågasätta och ta ställning. 4H:s trygga föreningsdemokrati ger goda förutsättningar för att utvecklas och engagera sig djupare.

Föreningsdemokratin ger också förutsättningar för att praktiskt gå från idé till handling (Hand – färdighet) och därigenom låta unga påverka sin egen och sina kompisars fritid. Verksamheten är gjord av och för barn och ungdomar. Vi tycker att det är oerhört viktigt att unga tidigt får möjlighet att ingå i en styrelse. Därigenom kommer ansvarstagande naturligt och skapar en plattform där personer kan göra medvetna val, fatta beslut med en känsla av trygghet och stå för sina handlingar. Att vara ansvarstagande i 4H innebär också att det är en självklarhet att varje individ oavsett kön, social eller kulturell bakgrund respekteras. Detta är ett gemensamt ansvar som vi tar i enlighet med hjärtats H (Hjärta – respekt, medkänsla, empati). Att vara välmående innebär i 4H att en person värnar om sin och andras hälsa i alla aspekter enligt hälsans H (Hälsa – sunt levnadssätt).

Mottot i 4H "Lära genom att göra" är otroligt viktigt för organisationen. Det är ett starkt verktyg som genom alla tider gjort att många barn- och ungdomar vågat prova nya saker. Med stöd från teori vittnar många barn och ungdomar om att de för första gången känt att de haft lätt för att ta till sig nya kunskaper. Detta är något 4H är oerhört stolta över. 4H:s pedagogik utmanar det traditionella systemet där teori understöds av praktik. Vi gör tvärtom och det har OM 4H 29 gjort underverk för många barn och ungas självförtroende, självkänsla och utveckling. Allt lärande sker med Huvud, Hjärta, Hand och Hälsa i fokus. Huvudets kunskap representerar vad vi måste kunna för att ta ansvar i livet, Hjärtats känsla lär oss att visa kärlek, empati och respekt, Handens praktiska kunnande befäster kunskapen och Hälsan främjas när vi använder kropp och sinne och utvecklas utan stress.

I 4H uppmuntrar vi till att ungdomar ska leda aktiviteter för yngre medlemmar. Vi vill ge dem det ansvaret, de utvecklas och växer med uppgiften. Visionen ska uppnås genom att de fyra H:na genomsyrar alla organisationens aktiviteter och att vi arbetar enligt mottot "Lära genom att göra".

VERKSAMHET

4H-KLUBBAR

Det är i 4H-klubben du är med om huvudsaken av 4H:s verksamhet. Du bestämmer själv tillsammans med de andra medlemmarna i klubben vad ni ska göra i just er klubb. Din favoritaktivitet i 4H kan bli allt från att virka mössor till att spela teater eller hämta hem fåren från hagen på 4H-gården. Som du förstår är det ganska fritt vad man kan göra i 4H. Det som ändå är likt mellan olika 4H-klubbar är gemenskapen och att man vill lär sig nya saker. Klubben är basen i 4H:s föreningsdemokrati. Där utses en styrelse av medlemmarna på årsmötet enligt traditionella demokratiska former. Det som är viktigt när du sitter i styrelsen är att du är intresserad av att planera och utföra klubbens verksamhet. Erfarenheterna från att ha suttit med i en klubbstyrelse har man ofta nytta av i andra sammanhang i skolan eller när man ska söka jobb.

4H-GÅRDAR

Sveriges 4H har sedan början av 1970-talet haft 4Hgården som en unik verksamhetsform. 4H vill med hjälp av 4H-gården lära barn om djur och natur och detta 30 görs i 4H:s motto "Lära genom att göra". Att besöka en 4H-gård är gratis och vårt mål är att det alltid kommer att fortsätta vara så. 4H:s samhällsuppdrag är att sprida kunskap om hur vi räddar utrotningshotade svenska lantrasdjur, hur vi kan ha god självhushållning, hur naturens kretslopp fungerar och att uppmuntra barn och ungdomar att utvecklas till engagerade, ansvarstagande och välmående människor med respekt för omvärlden. 4Hgårdarna över hela Sverige är en av organisationens viktigaste plattformar för detta.

4H-FÖRETAG

Ingenstans inom 4H:s verksamhet är mottot "Att lära genom att göra" så levande som inom 4Hföretagsverksamheten. Ett 4H-företag är en praktisk uppgift som medlemmen tar på sig under en begränsad period, exempelvis under ett sommarlov, våren, ett år eller dylikt. Det kan vara att mata kalven på 4H-gården, göra sylt eller att lära sig att spela gitarr. Det kan genomföras enskilt eller tillsammans med andra. 4H-företaget ska vara tydligt åtskilt från övrig verksamhet och ligga inom ramarna för 4H:s profiler jord, skog, hem, hushåll och kultur. Syftet med 4Hföretag är att 4H-företagaren ska lära sig att själv ta ansvar för en uppgift och samtidigt få möjlighet att tjäna några kronor. 4H-företagen har funnits länge i verksamheten och har en lång historia. I början var växtodling, speciellt köksväxtodling, det vanligaste 4H-företaget. Så småningom blev klubbodlingarna större och kom även att omfatta specialodlingar för försäljning. Även djuruppfödning tillkom. Skogsverksamhet med vilt- och fiskevård blev också ett allt vanligare inslag i programmet.

MATSKOLOR

Matskolan är ett dagläger för barn och unga som gillar att laga mat och baka eller som vill lära sig mer om just matlagning. Vi lagar frukostar, luncher, mellanmål och bakar en del goda grejer. Detta varvas med tävlingar och lekar. Under veckan gör vi också utflykter och besöker bland annat en bondgård. Idén är att ge barn och unga kunskap om matlagning, kost och motion på ett roligt lärorikt och aktivt sätt. Målet är att Matskolorna ska vara roliga och motiverande, så att barnen kommer hem fyllda med inspiration och nyfikenhet för att både laga mat och våga prova nya rätter och råvaror. Matskolor arrangeras av 4H:s olika länsförbund och lokala klubbar i varierande omfattning.

PROJEKT Varje år brukar Sveriges 4H driva ett antal större projekt som genomförs i och för att utveckla vår verksamhet på olika sätt. Ofta brukar vi få stöd av till exempel Svenskt Friluftsliv. Vi har även tidigare samarbetat med Statens Veterinärmedicinska Anstalt – SVA.

NATIONELLA KONFERENSEN

4H:s Nationella Konferens, tidigare kallad Central funktionärskurs, är en årligen återkommande utbildningshelg för 4H:are. Ideella och anställda, utsedda av respektive länsförbundsstyrelse, från 16 år och uppåt träffas för att nätverka och fortbilda sig. Enligt tradition äger den rum den sista helgen i januari varje år.

RIKSFÖRBUNDSSTÄMMA

Riksförbundsstämman är 4H:s högsta beslutande organ. Här representeras alla 4H-län i form av ombud. Ombuden väljs på länsförbundsstämman; ett ombud per påbörjat 500-tal medlemmar (med andra ord: ett ombud upp till 500, två ombud upp till 1000 medlemmar o.s.v.). Dessutom har varje län ett ombud som sitter med i förtroenderådet. Ombudens uppgift är att föra med sitt läns medlemmars talan för hur Sveriges 4H ska drivas. Förtroenderådet som nämns ovan består av en representant för varje län. Innan stämman diskuterar förtroenderådet de viktigaste frågorna på ett eget möte. De ska lägga fram förslag till stämman som sedan tar besluten. Riksförbundsstyrelsen ska finnas tillgänglig om förtroenderådet har frågor. Vill man att något ska ändras i organisationen kan man lämna in en motion (ett förslag) som tas upp och diskuteras på stämman. En motion lämnas i förväg, senast två månader före stämman, och behandlas av riksförbundsstyrelsen innan stämman. Det är även på stämman som man går igenom föregående års verksamhet och resultat, samt beslutar om kommande års budget. Stämman hålls vanligtvis i samband med rikslägre och är därför på olika platser varje år.

INTERNATIONAL 4H YOUTH EXCHANGE (IFYE)

IFYE-utbytet har funnits sedan 1948 och skapades då för att främja världsfreden genom att man fick möta andra kulturer och få fördjupad kunskap om dem och knyta kontakter över hela världen. Detta är, än idag, lika viktigt. Är du i åldern 18-30 år och har varit en aktiv 4H:are kan du söka till IFYE. Det är meriterande att ha gjort saker i verksamheten som till exempel att ha varit med och arrangerat aktiviteter, suttit i styrelser med mera. Sveriges 4H:s samarbetsländer varierar, men vi har haft utbyte med bland annat Australien, USA, Taiwan, Tanzania, Schweiz, Island, Storbritannien, Nya Zeeland och Irland. När man åker som IFYE får man ta del av värdlandets vardag under en period som varierar mellan 4 veckor-6 månader.

NORDISKE SAMORGANISATION FOR UNGDOMSARBEJDE (NSU)

Nordiske Samorganisation for Ungdomsarbejde (NSU), är en paraplyorganisation som arbetar för att stärka samarbetet mellan ungdomsförbund i Norden genom olika arrangemang. Nordiskt läger, Nordisk ungdomsvecka och ledarskola är några av de aktiviteter NSU anordnar.

4H-DAGEN

Den tredje lördagen i september firas den årliga, nationella 4H-dagen över hela Sverige. Under denna dag arrangeras många roliga aktiviteter som syftar till att fler ska få ta del av 4H:s verksamhet. Lokala 4H-klubbar och 4H-gårdar annonserar om deras 33 roliga aktiviteter via sina mediekkanaler och kan verkligen erbjuda skoj för stor som liten. Detta är ett fantastiskt sätt att få uppleva 4H:s verksamhet om ni inte gjort det förut.

Riksläger 1992 i Älvsborg.

HISTORIA

Den första 4H-klubben startades år 1902 i Springfield, Ohio och spreds snart vidare ut i resten av USA. De första åren bestod 4H-verksamheten främst av tävlingar och naturstudier. Från början fick bara pojkar vara med i klubbarna men det dröjde inte länge innan flickorna också fick vara med. År 1911 vet man att både namnet 4H och loggan, fyrklövern med ett H på varje blad, användes. Idéerna bakom 4H kom ganska tidigt till Skandinavien. Framför allt i Danmark och i Sverige var man intresserad. I Sverige bildades Jordbrukare Ungdomens Förbund (JUF) år 1918. JUF var ett förbund för i huvudsak äldre ungdom, men man ville ha verksamhet även för ungdomar i 11-12-årsåldern. År 1924 beslöt man att ta upp 4H-programmet och året därpå startade 4H-företagsverksamhet i Skaraborgs län. Snart var arbetet igång över hela landet.

4H finns idag i ett 80-tal länder. I de gamla brittiska imperieländerna går det under benämningen Young Farmers. För de europeiska länderna finns samarbetsorganisationen "European Committee for Young Farmer's and 4H Clubs". Världsnätverket Global 4H Network finns också och har som mål att stärka samhälle och värld genom positiv ungdomsutveckling. 36 För det nordiska samarbetet finns samarbetsorganisationen NSU (Nordisk Samorganisation för Ungdomsarbete). I dess regi arrangeras t.ex. nordiska läger, ungdomsstämma, lantungsdomskonferenser m.m.

ORGANISATION

Riksförbundet Sveriges 4H är uppbyggt i flera led. Varje led har enskilda uppgifter, samtidigt som alla verkar för att vara en samlad organisation. Det är viktigt att komma ihåg den demokratiska processen och att varje enskild medlem har möjlighet att göra sin röst hörd.

RIKSFÖRBUND

Riksförbundet leds av Riksförbundsstyrelsen. Varje år hålls en Riksförbundsstämma där medlemmarna får vara med i den demokratiska processen och bestämma om verksamhet och hur organisationen ska utvecklas och drivas. Styrelsen styr sedan organisationen så som Riksförbundsstämman beslutat. Styrelsen ordnar aktiviteter för medlemmarna och arbetar med utveckling av verksamheten samtidigt som de ansvarar för ekonomin och ser till att den läns- och klubbstyrda verksamheten fungerar genom att stötta och hjälpa till där det behövs. Till hjälp finns det anställda på Riksförbundets kansli i Katrineholm. De anställda jobbar bland annat med löneservice, administration, representation, problemlösning och utveckling av verksamhet. Sveriges 4H har cirka 100 helårsanställda utspridda på de olika länen, kretsarna och klubbarna. De anställda arbetar som 4H-gårdsföreståndare, 4Hgårdsassistent, administratörer, instruktörer, konsulenter, verksamhetsledare och regionkonsulenter.

LÄNSFÖRBUND/DISTRIKT

Sveriges 4H har 22 mer eller mindre aktiva länsförbund. Länsförbunden styrs, liksom Riksförbundet, av en ideell styrelse och har en årlig länsförbundsstämma. Länsförbundsstyrelsen ansvarar bland annat för de aktiviteter som anordnas av länet och verkar som stöd för de klubbar som finns i länet. Vissa länsförbund har även arbetsgivaransvar för eventuella anställda i länet.

KRETS

I vissa län finns det kretsar som består av flera klubbar. Även kretsarna drivs av en styrelse och har årsmöte. Kretsstyrelsens ansvar är att ordna aktiviteter för de klubbar som är anslutna till kretsen.

KLUBB

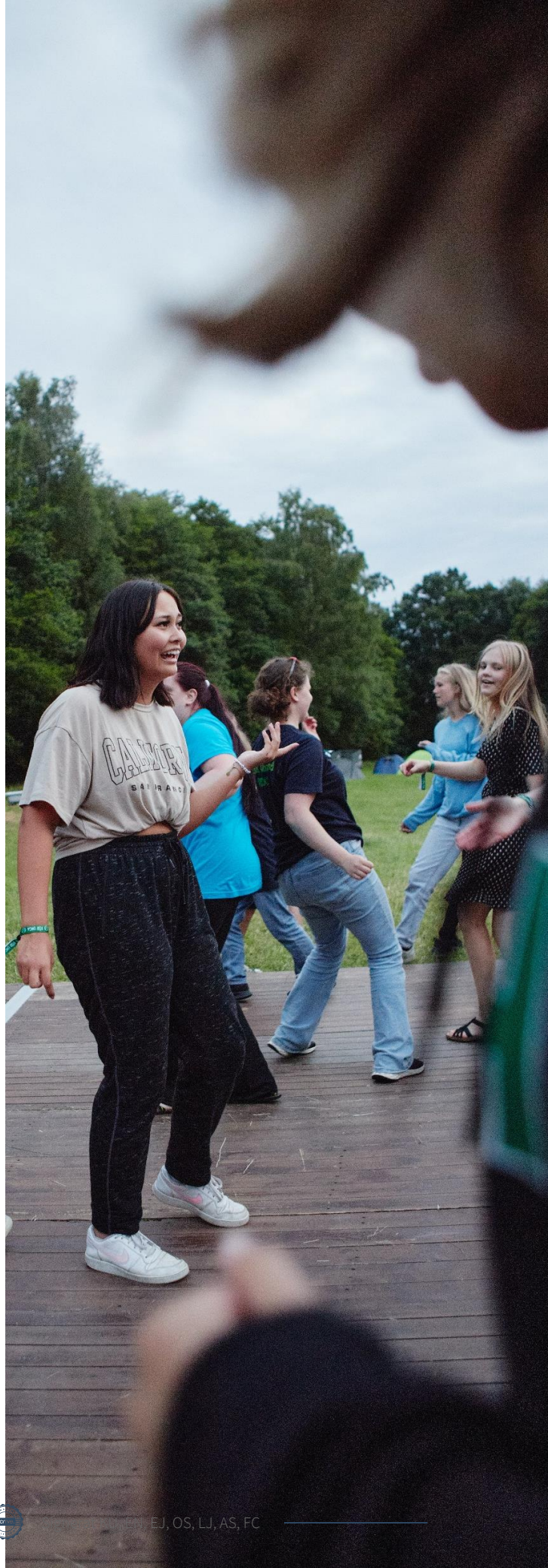
I klubbarna bedrivs huvuddelen av 4H:s verksamhet. Varje klubb har en klubbstyrelse och vissa (framför allt 4H-gårdar) har anställda. På ett årsmöte tillsätts styrelsen för klubben och det beslutas hur klubben ska bedriva sin verksamhet. Klubbverksamheten ser väldigt olika ut och varierar från aktiviteter som hantverk och teater till gymnastik och 4H-gårdsverksamhet.

AVDELNINGAR

En 4H-avdelning är en enklare typ av förening som tillhör en 4H-klubb. En fördel med avdelning är att vi i 4H-klubbar kan tydliggöra olika verksamheter. Redan idag finns på sina ställen klubbar för exempelvis kaninskötsel, odling med mera och avdelningen fungerar på samma sätt, men med mycket mindre administration då man exempelvis inte behöver egen ekonomi, kassör, revisor med mera. En avdelning kan besluta att lämna över det ekonomiska ansvaret för verksamheten till klubben (som blir en huvudförening). Detta kan främja demokratin då unga personer själva kan bestämma i sin förening.

DEMOKRATI- ARBETE

OM 4H:S DEMOKRATIARBETE

Riksförbundet har under 2022 genomfört ett omfattande demokratiarbete. Utbildningar har arrangerats inom ämnen som klubbårsmöten, motionsskrivande och styrelsekunskap. Kvaliteten har höjts på årsmötesmallar för att underlätta demokratiarbetet på klubbnivå och personal på olika nivåer i organisationen har givit extra stöd till klubbar i samband med deras årsmöten. Dessutom har rutiner uppdaterats och förbättrats för att ge bästa möjliga förutsättningar för medlemmar att påverka inom organisationen.

Digitala utbildningar har arrangerats inom:

- Årsmöte klubb
- Bokföring
- Revision
- Länsförbund-/distriktsstämma
- Styrelsekunskap
- Motioner
- Varumärke, ledarskap och kommunikation
- Medmänskligt stöd och bemötande

Samtliga utbildningar har spelats in för att ge fler medlemmar möjlighet att ta del av utbildningen i efterhand.

DIGITAL UTBILDNING – MEDMÄNSKLIGT STÖD OCH BEMÖTANDE

I vår strävan att få alla 4H:s medlemmar att känna sig trygga och sedda inom ramen för vår verksamhet arbetar vi med att ständigt utveckla sättet vi bemöter och visar stöd för våra medlemmar. Vår trygga miljö resulterar i att vi ofta möter barn och ungdomar med psykisk ohälsa som öppnar upp sig. För att rusta våra ledare så att de på bästa sätt kan bemöta och stötta dessa medlemmar togs en digital utbildning fram med namnet "Medmänskligt stöd och bemötande". Här får deltagarna verktyg för att hantera situationer som kan dyka upp i verksamheten, då det är extra viktigt med bemötande. De får även verktyg för hur de hanterar den ofta jobbiga information de får ta emot när de möter någon med psykisk ohälsa. Utbildningen var väldigt uppskattad och finns nu tillgänglig att följa digitalt i efterhand.

Extra tack till GV90 som möjliggjort utbildningen om medmänskligt stöd och bemötande för att våra ledare ska utvecklas och bli ännu starkare i sitt ledarskap.

Rikslägret i Halland 2022. Foto av Alma Bengtsson.

LÄNSTRUPPSLEDARUTBILDNING

Varje år arrangerar Sveriges 4H ett nationellt läger, även känt som Rix, för samtliga medlemmar över 14 år. Detta sker tillsammans med ett av länsförbunden och i år var det Hallands läns tur att agera värd. Man åker till Rikslägre i så kallade länstrupper och tävlar mot andra län om att bli bäst i Sverige. Samtidigt träffar man nya och gamla vänner från hela landet.

Länstruppsledarna spelar en viktig roll för att lägre ska kunna genomföras. Varje län utser en eller flera personer som ska ta lite extra ansvar under lägre. Länstruppsledarnas roll har dock tidigare varit lite oklar och det har varit svårt att veta vilket ansvar man faktiskt har. För att tydliggöra rollen och ansvarsfördelningen genomförde riksförbundet och värmlandet tillsammans en utbildning i två delar för alla länstruppsledare. Utbildningen leddes av Nelly Brodén Lindkvist från Stockholms Läns 4H. Nelly har under sin tid i länsförbundsstyrelsen tagit fram en ny handbok som beskriver hela länstruppsledaruppdraget, inklusive vilka ansvarsområden som ingår i uppdraget.

Under utbildningens första del gick man igenom hela handboken och diskuterade hur rollen som länsledare kan underlättas genom att använda handboken. Man diskuterade även hur man kan lära av varandra mellan de olika länen.

Utbildningens andra del fokuserade på länstruppsledarens roll i relation till arrangören. Vilka förväntningar ska man ha på värmlandet, respektive riksförbundet och vad förväntas av länstruppsledaren själv? Allmänna förhållningsregler gicks igenom och man fick öva på att svara på frågor som är vanliga att få från lägerdeltagarna. Det blev även tillfälle för deltagarna att diskutera vilken kultur man vill ska råda under lägre.

Kvällen avslutades med en frågestund där lägerchefen svarade på både små och stora frågor angående lägre och rollen som länsledare. Deltagarna fick också möjlighet att berätta hur de upplevde länstruppsledarutbildningen. Samtliga deltagare visade sig vara nöjda med utbildningen och kände sig bättre förberedda inför sin roll. Vår målsättning är att en liknande utbildning ska ske inför nästa Rikslägre för att säkerställa att länstruppsledarna känner sig trygga i sin roll och har den kompetens som krävs.

50 MILJONER EXTRA TILL FRILUFTSLIVET

50 MILJONER EXTRA TILL FRILUFTSLIVET

Pressmeddelande Svenskt Friluftsliv 24 januari 2022

”Innan årsskiftet till 2022 klubbades statens budget igenom. Där avsattes ytterligare 50 miljoner kronor till friluftslivet. Det innebär att friluftorganisationerna under år 2022 delar på det totala anslaget om 97,8 miljoner kronor.

Fördubblingen av anslaget till friluftslivet kommer att bli till stor nytta för våra medlemsorganisationer. Coronapandemin har även i vår verksamhet satt sina spår i organisationerna, så det ökade anslaget är verkligen välkommet, säger Ulf Silvander generalsekreterare för Svenskt Friluftsliv.”

Tack vare extra stöd till Svenskt Friluftsliv kunde 4H driva fyra nya satsningar under året:

1. Sommarläger på nya platser kommer ge fler barn möjlighet till sommarläger utomhus.
2. 4H:s matresa kommer utmana bilden av var man kan laga mat och informera om friluftsliv och allemansrätten.
3. Ett friluftsliv nära dig kommer utveckla klubbverksamheten samt göra det ännu lättare för barn och unga att starta och driva klubbverksamhet.
4. 4H:s digitala ledarskapssatsning syftar till att tillgängliggöra våra ledarutbildningar så att alla 4H:are kan lära sig om ledarskap på ett sätt som passar dem, när det passar dem.

Gemensamt för dessa satsningar är att de värnar om det enkla, naturnära och långsiktigt hållbara friluftslivet, främjar hälsa och goda möjligheter att utöva friluftsliv samt ett tryggt och säkert friluftsliv, bidrar till att utveckla barns och ungdomars intresse för motion och friluftsliv, samt verkar för ökad kunskap om och hänsyn till natur- och kulturmiljön samt allemansrätten. Några av projekten har också bidragit till att fler barn och unga, som inte tidigare varit i kontakt med 4H, fått chansen att uppleva stadsnära friluftsliv.

SOMMARLÄGER PÅ NYA PLATSER

Under sommaren genomfördes projektet "Sommarläger på nya platser" med målet att fler barn och unga ska vistas utomhus i sitt närområde. Vi vill att dessa barn och unga ska upptäcka naturen och se möjligheterna i sitt eget bostadsområde. Genom att introducera roliga och enkla utomhusaktiviteter vill vi inspirera till minskat stillasittande och fortsatt utomhusvistelse även efter ett avslutat sommarläger. Drygt 200 barn, många från ekonomiskt utsatta områden, deltog på våra sommarläger. Tack vare att lägren var kostnadsfria för alla deltagare och tillgängliga i deras närområde har fler barn och unga fått möjlighet att delta på ett sommarläger för första gången. Fler barn har på så vis fått möjlighet att uppleva friluftsliv och lära sig om allemansrätten tillsammans med nya vänner på sitt sommarlov.

Under lägerdagarna arbetade vi med att visa att friluftsliv är till för alla och att det inte krävs speciell utrustning eller särskilda förutsättningar för att ta del av och lära om vår natur. Det tätortsnära och vardagliga friluftslivet går att utföra i mjukisbyxor på skolgården eller i skogsdungen bakom lägenhetshuset i centrum.

Projektet resulterade i att många barn och unga, som annars hade stannat hemma hela lovet, fick åka på läger och vistas utomhus under sommaren. Deltagarna har fått vänner för livet, startat 4H-klubbar och lärt sig om allemansrätten och friluftsliv samtidigt som de har varit aktiva utomhus. Genom att erbjuda enkla aktiviteter som är lätta för lägermedlemmarna att återskapa och som inte kräver speciell utrustning har vi inspirerat barn och unga till att vistas utomhus i den stadsnära naturen tillsammans med vänner. Vi tror att deltagarnas bild av friluftsliv har ändrats och att alla känner att det svenska friluftslivet är något de själva kan ta del av oavsett förutsättning eller utrustning.

Sommarläger på nya platser. Foto av Emelie Schlyter.

PINNBRÖD ÅT FOLKET ÅR 3

Under projektets två första år växte ett nytt underkoncept fram: "Nationella äventyrshelger". Dessa helger har bestått av ett upplevelsebaserat lärande med en blandning av föreläsning och teori. Under helgerna har ämnen som friluftsliv, utomhuspedagogik, äventyrspedagogik, gruppsykologi, grupprocessövningar, naturpedagogik samt allemansrätten avhandlats i kombination med att den enskilde individen fått utforska sin äventyrszon i form av att prova på Höghöjdsbanor, Zipline, yxkastning med mera.

Under året har även fyra läger med lokal prägel genomförts. Länet/klubben har själva utformat programmet efter vissa ramar, men gemensamt fokus var friluftsliv och olika upplevelsebaserade aktiviteter. Först ut var Kronoberg som anordnade ett läger i Växjö, dit man även passade på att bjuda in Stora Skuggan. Det anordnades också ett läger i Aneby i Jönköpings län där Växjö 4H blev inbjudna. Senare i augusti anordnades ett läger i Stockholm på Björklunds Hage, dit man valde att bjuda in två deltagare från varje län. Exempel på några av de upplevelsebaserade aktiviteter som erbjöds var kanotpaddling, SUP paddling, vandring och utomhusmatlagning. Lärande om allemansrätten och utomhuspedagogik var fokus på samtliga läger.

Pinnbröd åt folket, äventyrsläger i Skåne 2022. Foto av Alma Bengtsson.

Pinnbröd åt folket, äventyrsläger i Skåne 2022. Foto av Alma Bengtsson.

4H:S MATRESA

Ett genomgående tema under hela projektet har varit ”En meningsfull fritid för fler”. Mat är ju något som för oss människor samman. Genom Matresan får medlemmarna träffa kompisar samtidigt som de lär sig om demokrati och ledarskap genom att tillsammans planera och hålla i aktiviteter för varandra. Då skapas utvecklande fritidsaktiviteter och 4H blir för fler på riktigt.

Inom ramen för 4H:s Matresa arrangerades totalt tio träffar på olika nya platser runtom i landet. Matresan resulterade i ökat engagemang på olika nivåer i organisationen samt bidrog till att nya medlemmar värvades och att klubbverksamheten utvecklades. Tack vare det stora engagemanget bland nya ledare bidrog Matresan dessutom till att en ny 4H-klubb startades på en av platserna. I Halland genomfördes ett projekt med målsättning att utmana vår bild av var man kan laga mat. Projektet drevs tillsammans med 4H-klubbar, skolor, matproducenter och bygdegårdar runt om i Halland.

Projektgruppens idéer och erfarenheter var efter detta många och i syfte att bredda kunskaperna ännu mer åkte de till Norges huvudstad Oslo. Väl i Oslo fick de möta olika delar av den norska 4H-organisationen för att tillsammans så ett frö för mer samarbete mellan Sverige och Norge, i syfte att ytterligare förbättra 4H-verksamheten och kunna erbjuda fler barn och unga en meningsfull fritid.

4H:S DIGITALA LEDARSKAPSSATSNING

Vi vill höja kompetensen hos våra ungdomsledare och ideellt engagerade runt om i Sverige, samt hos vår personal som ju är förebilder för våra medlemmar. Det har efterfrågats regionala ledarskapssatsningar som samordnas på nationell nivå. Samverkan och erfarenhetsutbyte anses vara nyckeln till utveckling. Regionala ledarskapssatsningar gör det dessutom möjligt för oss att kvalitetssäkra och certifiera hela vår verksamhet och alla våra styrelser. Med avstamp i denna tydliga efterfrågan från energifulla och drivna ungdomsledare kan vi ta fram ett utbildningsmaterial som riktar sig till hela organisationen och erbjuder våra medlemmar möjligheten att få utvecklas och växa i rollen som ansvarstagande och engagerade ledare. Vårt mål med projektet är att kunna erbjuda ett centralt digitalt utbildningsmaterial som ger våra ledare kunskaper i ledarskap och friluftsliv.

Stort tack till GV90 som delfinansierade detta projekt!

4H:s matresa 2022. Foto av Daniel Sjöberg.

FÖR UKRAINSKA FLYKTINGAR

Säkerhetsläget i Ukraina har försämrats allvarligt efter Rysslands invasion och många människor flyr från Ukraina till närliggande länder, inklusive till Sverige enligt Migrationsverket. 4H vill göra sin del och bidra till att dessa människor får en bra tillvaro i Sverige. Vi vill bidra till att flyktingar från Ukraina kan få, om så bara för en sekund, chansen att få tänka på något annat än situationen på hemmaplan. Riksförbundet sökte och fick beviljat projektmedel från två bidragsgivare för detta arbete; Åhlénstiftelsen och Svenskt Friluftsliv. Tack vare projektmedel för verksamhet riktad mot ukrainska flyktingar kunde 4H möjliggöra flera aktiviteter bland landets 4H-klubbar och 4H-gårdar. Aktiviteterna såg olika ut beroende på vad medlemmarna ville arrangera. På några ställen firades FN-dagen och på andra ställen öppnade man upp 4H-gården för ukrainska flyktingar. För att inkludera så många ukrainska besökare som möjligt var alla aktiviteter kostnadsfria och information fanns tillgänglig på både engelska och ukrainska. Vi inledde även ett samarbete med MIND som gav oss informationsmaterial om organisationens stöddlinje, där ukrainska flyktingar kan få samtalsstöd på sitt eget modersmål.

ETT FRILUFTSLIV NÄRA DIG

Alla medlemmar i 4H är automatiskt medlemmar i en klubb, oftast den som är närmast där man bor. I klubben får medlemmarna frihet att skapa och driva en verksamhet som man själv tycker om. Det kan vara allt från kanotrace till volleyboll, utomhusmatlagning eller filmkvällar. Eftersom 4H är en demokratisk barn- och ungdomsorganisation är det helt naturligt att klubbmedlemmarna själva väljer vilka aktiviteter de vill ägna sig åt.

Under senare år har trenden varit tydlig att småskalig 4H-klubsverksamhet i det lokala samhället på landsbygden fått större utmaningar gällande sin överlevnad. Det tycker vi är oerhört synd och ville därför göra en satsning för att starta upp fler klubbar och ge fler barn och ungdomar från alla möjliga ställen i landet möjligheten att få utöva friluftsliv i sitt närområde. Under projektets första år har en strategi tagits fram som syftar på att svara på frågan hur 4H kan vända den nedåtgående trenden och skapa en hållbar tillväxt av klubbar på landsbygden. På så vis är vi med och främjar ett aktivt friluftsliv och en god landsbygdsutveckling.

Strategin svarar på tre frågor

- Hur kan vi få igång vilande klubbar?
- Hur blir aktiviteter attraktiva och tillgängliga för alla barn och ungdomar?
- Hur får vi en långsiktigt hållbar struktur i klubben så att den kan erbjuda friluftslivsaktiviteter till barn och ungdomar i många år framöver?

Projektet har genomförts tillsammans med Hallands 4H och kommer under nästa år spridas i hela organisationen.

För ukrainska flyktingar. Foto av Vallentuna 4H-gård.

PROJEKT

BARNBOK PIM & PELLA OM ALLEMANSRÄTTEN

ÅR 2

Karaktärerna Pim & Pella arbetades fram redan 2018 till en teaterföreställning om allemansrätten. Bakom projektet stod Kronobergs 4H, Växjö 4H samt Studieförbundet Småland. När pandemin kom och det inte längre var möjligt att spela föreställningen söktes medel för att skriva om teatermanuset till en interaktiv barnbok. Projektet söktes av Kronobergs 4H tillsammans med Studieförbundet Småland.

Boken skrevs under hösten 2021 och våren 2022 och blev klar 2022. Den är tryckt i 1,000 exemplar och har skickats till alla förskolor i tre kommuner i Kronobergs län samt delats ut på 4H-dagen på Växjö 4H-gård, friluftsdag på Teleborgs 4H-gård, Växjö kommuns evenemang Naturens Dag samt till Kronobergs läns klubbar. I boken finns, utöver text och bilder, QR-koder som länkas till videoklipp med Pim & Pella när de visar och berättar om vissa delar ur boken. Videoklippen kan också ses utan koppling till boken. Förutom information om 4H och Studieförbundet innehåller boken även pyssel, en ordfläta och recept. Genom boken kan fler barn lära sig om allemansrätten på ett roligt sätt.

Projektet har varit väldigt lyckat och boken har fått ett mycket positivt mottagande av skolor, förskolor samt allmänheten. Tack vare ett gott samarbete med Studieförbundet har Sveriges 4H beviljats medel för ett tredje projektår i syfte att sprida materialet och böckerna om Pim & Pella och allemansrätten i resten av landet. Projektmedel kommer från Naturvårdsverket.

SCOUTERNA

Gemensamt för Scouterna och 4H är vårt arbetssätt "lära genom att göra" samt vårt syfte att utveckla barn och ungdomar till engagerade, välmående och ansvarstagande människor med respekt för omvärlden. Båda organisationerna arbetar för att främja ett sunt levnadssätt för barn och ungdomar genom friluftsliv och aktiv fritidsverksamhet. Man bestämde sig för att genomföra ett gemensamt projekt i syfte att utveckla samarbetet mellan de två organisationerna och utvärdera hur man kan jobba mer tillsammans i framtiden.

Tack vare Drottning Silvias Stiftelse "Care about the children" (CATCH) möttes 4H och Scouterna och fick tillfälle att besöka varandras verksamheter. Till exempel besökte vår verksamhetsutvecklare Malin Widell Scouternas "Jamboree" med 11.000 deltagare. Malin fick ta del av Scouternas arbete med "Trygga möten" och "Listening Ears". I gengäld besökte Ingrid Häggblom från Scouterna tjejgruppen på Kätilsröd 4H-gård och fick lära sig mer om varför den verksamheten varit så uppskattad i över 10 år.

BREAKING BOUNDARIES

Under 2022 återupptog 4H arbetet med internationell verksamhet och internationella utbyten, efter en periods uppehåll på grund av pandemin. En intern arbetsgrupp tillsattes på riksförbundet för att kartlägga det interna behovet samt möjligheter hos våra samarbetsorganisationer ute i världen. 4H är till exempel medlemsorganisation hos Rural Youth Europe (RYE) som är en europeisk organisation för landsbygdsungdomar.

RYE grundades 1957 och fungerar som ett paraply för ungdomsorganisationer som arbetar för att främja och aktivera unga på landsbygden. De syftar till att förena landsbygdsungdomsorganisationer över hela Europa för att främja landsbygdsutveckling, miljövänlig livsstil och ungdomars deltagande. Dessutom vill de öka medvetenheten om mänskliga rättigheter och interkulturell mångfald samt lobba och lyfta fram landsbygdsungdomarnas behov. För att uppmärksamma allmänheten och internationella och nationella organ arrangerar RYE årliga seminarier och möten för att diskutera och dela kunskap om ämnen som landsbygdsutveckling, ungdomsdeltagande, interkulturell dialog och mänskliga rättigheter.

Målen för RYE är att:

- Utbilda unga människor och skapa en medvetenhet om landsbygds- och sociala frågor
- Uppmuntra aktiv landsbygd och landsbygdsnäring
- Stödja utvecklingen av nya landsbygdsungdomsorganisationer
- Etablera och utveckla ett nätverk med andra europeiska icke-statliga organisationer
- Lobba och lyfta fram problemen och behoven hos ungdomar på landsbygden för att rikta uppmärksamheten från internationella och nationella organ, såväl som allmänheten

RYE uppmuntrar även medlemmar att delta i andra europeiska ungdomsevenemang. Sveriges 4H skickade två medlemmar till RYE:s höstseminarium på Irland 5–12 november. Temat för seminariet var "Breaking Boundaries, Building Bridges – LGBTI+". 4H:s representanter fick genom sitt deltagande möjlighet att utbyta erfarenheter med deltagare från andra europeiska länder.

Det var Olof Palmes minnesfond som gjorde det möjligt för oss att skicka två 4H:are. Stort tack!

Breaking boundaries. Foto från RYE:s höstseminarium.

UTBILDNING

DIGITALA UTBILDNINGAR AV HÅGELBY 4H

Hågelby 4H-gård har under många år erbjudit klubbens ideellt engagerade ungdomar och vuxna att delta på olika kurser inom djurhantering och djurhållning. När pandemin gjorde det omöjligt att hålla kurser på plats på gården började man i stället att hålla de årliga lammningskurserna digitalt. Med tiden utökades det digitala kursutbudet, vilket har lett till att ännu fler medlemmar har kunnat delta. Två av kurserna har till och med gjorts tillgängliga för alla Sveriges 4H:s medlemmar. De två kurserna, "Digital utbildning – Djurkunskap grund" och "Digital utbildning – Djursjukvård", går att ta del av i efterhand.

DJURKUNSKAP GRUND

Utbildningens fokus var skötsel och vård samt lite kort om lagstiftning. Man tog bland annat upp vilka olika djurslag som finns på gårdarna runt om i landet, spred kunskap om vad en lantras samt genbank är, hur man utfodrar våra djur, samt hur djurhållningen ser ut.

DJURSJUKVÅRD

Utbildningen fokuserade på att ge kunskap om olika sjukdomar som kan drabba en del av de djurslag vi har på våra gårdar, samt hur vi kan förebygga dessa. Man fick även lära sig hur det går att se om ett djur mår bra eller inte. I utbildningen ingick hur man visiterar ett djur, hur man tar tempen på djuret samt vad som är bra att ta reda på om veterinären behöver komma till gården när ett djur är sjukt.

LANDET RUNT

ABBES 4H-KLUBB STARTADES

Abbes 4H startades av ett ledargång på Skälby 4H i Kalmar som var sugna på att ha en egen klubb. Att få prova på att leda en egen klubb och ha egna aktiviteter var det som drev gruppen att starta en ny klubb. Under sportlovet blev det uppstartsmöte och man gick noga igenom 4H:s "starta klubb-kit". Ingen av ledarna visste vad som väntade och i början kändes det lite pirrigt, uppger klubbledarna. De kände varandra sedan tidigare och hade till exempel provat på att ha lite egna aktiviteter ihop. När de undersökte var det fanns ett allmänt intresse insåg de snabbt att intresset för käpphästar var stort och så föddes Abbes 4H.

Initiativtagarna berättar att det var själva processen som var lärorik, snarare än innehållet. Att få vara med och leda en helt ny klubb, från planering och genomförande till utvärdering upplevdes som väldigt givande. Nio månader efter att klubben startades uppger ledarna att det var en "kanonidé" som de inte ångrar och säger att de inte skulle ha lärt sig så mycket nya saker om de inte hade startat sin egen 4H-klubb. Med flertalet käpphästhoppningar och även två egna käpphästläger genomförda så planeras det nu för fullt för framtiden. En ordentlig ledarkväll står också på agendan

ÖPPET HUS ASYLSÖKANDE FRÅN UKRAINA

I mars blev Skogsgläntans 4H kontaktade av kommunen, som berättade att det skulle komma flera bussar med asylsökande från Ukraina som skulle bo på den närliggande campingen. Kommunen frågade om Skogsgläntans 4H kunde hålla i en aktivitet för asylsökande några dagar efter deras ankomst. Skogsgläntans 4H satte genast igång och tittade på olika aktiviteter. De hörde av sig till lokala aktörer och privatpersoner och fick ett väldigt positivt gensvar. Både mat och fika ordnades till alla besökare med bara någon dags varsel. Ett stort gäng barn och mammor från Ukraina fick ta del av gemenskapen på 4H. De fick delta i roliga aktiviteter, prata, umgås och träffa djur.

"Att få se hur lyckliga barnen blev och tårarna i ögonen på deras mammor berörde en hårt", uppger en av Skogsgläntans organisatörer. Sedan öppet hus på Skogsgläntans 4H har det redan arrangerats flera träffar där barnen från Ukraina deltagit i olika aktiviteter på gården.

RIDDERSVIK 4H-GÅRD

I slutet av 2021 beslutades det att Spånga By 4H-gård med tillhörande Tensta 4H-klubb skulle flytta från stadsdelen Spånga -Tensta. 4H-gården som funnits sedan 1974 var belägen i en parklek med väldigt begränsade ytor för djuren att vistas på. Med tiden växte parkleken och det blev svårare att ha en 4H-gård där djuren kunde få möjlighet till lugn och ro. Gårdens klubbstyrelse tog tillsammans med Stockholms läns 4H beslut att flytta gården till den angränsade stadsdelen Hässelby-Vällingby.

I februari 2022 fick klubben tillträde till sitt nya klubbhus i Riddersvik i Hässelby. Huset är från 1900-talets början och har bland annat varit arbetarbostad tillhörande Riddersviks Herrgård. Tensta 4H-klubb bytte namn och Riddersviks 4H-klubb föddes.

Personal, styrelse och ideella började genast rusta hus och utemiljö för att kunna flytta gårdens djur inför kommande högsäsong med dagläger. Hagar till får, grisar och kaniner byggdes. Uthus rustades upp, målades och fick el indragen. Handtvättstation för besökare byggdes och gårdsplanen fick nytt grus och planteringar. Tillstånd för offentlig förevisning söktes och beviljades. Den 7:e maj stod gården klar, en invigning hölls och djuren flyttade in!

2022 var onekligen ett fartfyllt år. Följande aktiviteter har hunnits med:

- 13 lägerveckor med totalt 160 barn
- 8 djurskötarkurser
- 26 barnkalas
- 2 helgskötarkurser
- 2 4H-dagar
- Besökt 2 äldreboenden med djur
- Deltagit vid 3 olika externa event med ponnyridning
- Påskfirande med 200 besökare som flög (åkte häst och vagn) till Blåkulla
- Halloweenfirande - Spökspår med 400 besökare
- Ponnyridning alla lördagar
- Handikappridningar löpande i veckorna
- Ledaraktiviteter varje vecka
- 3 elevens val-grupper per vecka
- Vi har fått 4 sponsorer till gården med olika inriktningar

Man har även påbörjat bygget av två nya hus. Ett hönshus och ett hus för kaniner. Inför 2023 satsas det stort och man har även som målsättning att kunna erbjuda fler barn möjlighet att delta i de populära läger som organiseras av Riddersviks 4H.

Foto av Riddersvik 4H-gård.

LEDARUTBYTE – BYGGA BROAR

I augusti 2022 träffades ett stort gäng 4H-ledare mellan 12-18 år på ledarutbyte i Fröjestugorna i Gustavs på Gotland. Helgen bjöd på reflektion, diskussion, improvisation, lek och bad. I en inbjudande miljö diskuterade deltagarna frågeställningar som:

- Hur blir man en bra ledare?
- Hur inkluderar man alla i en grupp på bästa sätt?
- Vilka utmaningar kan man mötas av som ledare?

När det var dags att bryta upp var det ingen som riktigt ville åka hem. Kalmar var då snabba att bjuda in till Ledarutbyte nummer två som hölls i november 2022. Fokus var hur man skriver motioner och arrangerar event. Emelie Schlyter tog fram information om vad en motion är samt hur man lägger upp en motion på ett enkelt och bra sätt. Ledarna fick sedan öva på att skriva motioner. Man fick också lära sig hur viktigt det är att ha med representanter som röstar på stämman, eftersom det ju är medlemmarna som påverkar vad som ska hända i 4H.

Många tycker att eventplanering låter stort och läskigt, men efter en pedagogisk workshop som visade hur man kan starta event i mindre skala på ett enkelt sätt, flödade idéerna hos ledarna. Som avrundning på ledarträffen fick alla ledare vara med på Skälbys stora spökpromenad, med nästan 1,000 besökare. Ledarna fick klä ut sig till spöken och under en timme på kvällen fick de skrämma alla besökare allt vad de bara kunde. Alla ledare uppgav att de gärna ville komma tillbaka och skrämmas även nästa år.

På försommaren 2023 kommer Ledarutbyte nummer 3 att gå av stapeln i Kronoberg. Det är via dessa utbyten våra unga fantastiska ledare får möjlighet att lära känna varandra, lära sig mer i sin ledarroll samt ha roligt tillsammans och samla nya upplevelser. Det är ledarna själva som är initiativtagare till ledarträff två och tre.

TACK FÖR ETT GOTT SAMARBETE

- Kansliet deltog i tankesmedjan för friluftsliv arrangerat av Naturvårdsverket.
- Riksförbundet har representerat 4H i Ungdomspolitiska rådet på regeringskansliet.
- Kansliet har deltagit i MUCF:s årliga kunskapskonferens.
- Riksförbundet har blivit vänorganisation till Generation Pep.

RIKSFÖRBUND

KANSLIETS ARBETE

Riksförbundets kansli ligger i en gul fastighet i Katrineholm som samägs mellan 4H, Jordbrukare Ungdomens Förbund och Förbundet Skog och Ungdom, där 4H ansvarar för löpande fastighetsförvaltning. Kanslihuset innehåller kontorslokaler för de tre förbunden och permanenta hyresgäster är även Familjehemmens Riksförbund. I huset finns bra faciliteter för konferenser genom två konferensrum och möjlighet till övernattnig med 16 bäddar. Rikskansliet används av 4H:s Riksförbundsstyrelse, verksamhetsgrupper samt av de andra hyresgästerna och även för ledaraktiviteter.

Under året har arbetet fortsatt att genomföras delvis digitalt, vilket möjliggjort att ha ett geografiskt utspritt team. Löneservice i Uppsala, vaktmästeri, administration och ekonomi i Katrineholm, verksamhetsutveckling, projektledning, administration och kommunikation i Stockholm.

ÅRETS GENOMFÖRDA ARBETE

Under 2022 har ett omfattande utvecklingsarbete genomsyrat kansliets arbete.

En genomgående kostnadsöversyn har genomförts där avtal har omförhandlats och kostnadsbesparingar har kunnat göras. Vi har under 2022 drivit 16 utvecklingsprojekt som alla grundas i verksamheternas idéer och önskemål. Detta har vi gjort i samarbete med länsförbund, kretsar och klubbar. Stort TACK till er som varit med och drivit detta viktiga arbete!

Kronobergs länsförbund av 4H – **Gårdscertifiering 2022**

Hallands länsförbund av 4H – **4H:s matresa och Ett friluftsliv nära dig**

Jönköpings länsförbund av 4H – **Pinnbröd åt folket**

Kättilsröds 4H, Scouterna – **4H och Scouterna – tillsammans för ungas psykiska hälsa**

Eolshälls 4H, Gränby 4H, Karlstad 4H, Klockargården 4H, Kättilsröds 4H, Odenslunds 4H, Tolsereds 4H, Tranås 4H, Tånga hed 4H, Vallentuna 4H, Växjö 4H, Hallands länsförbund av 4H, Uppsala länsförbund av 4H, Kronobergs länsförbund av 4H – **För Ukrainska flyktingar!**

Stora Skuggans 4H och engagerade förebilder inom 4H som var med på mässan (från Eolshälls 4H, Vallentuna 4H, Kallhäll 4H, Stora Skuggans 4H, Görvälns 4H, Årsta 4H, – **Projekt Stockholm International Horse show**

Kronobergs länsförbund av 4H – **Barnbok: Pim & Pella om allemansrätten**

Varbergskretsen av 4H – **Ledare med ansvar för avtal**

Stora Skuggans 4H, Hågelby 4H, Varbergskretsens 4H, - **4H:s digitala ledarsatsning**

Ella Nyström & Sofia Jantén – **RYE:s höstseminarium ”breaking boundaries building bridges”**

Ronja Palmblom, Nelly Brodén – **”Ledare på Riksläger”**

Hallands länsförbund av 4H – **Arrangör av Riksläger 2022**

Lukas Johansson, Nelly Brodén, Hedda Sandelius, Josefin Sandelius – **arrangör av Nationella Konferensen 2022**

Kansliet har anordnat två arbetskonferenser för kansliets personal och anställda med regionsansvar och projektledning av Riksförbundets projekt. Till vårens arbetskonferens välkomnade Hallands länsförbund oss till Åstad 4H och på höstens arbetskonferens bjöds vi in till Odenlunds 4H-gård.

Det är på dessa träffar som vi kan fånga upp vilka behov som finns i klubbar, kretsar och länsförbund och dessutom arbeta tillsammans med att hitta lösningar. Tack till er i Riksgruppen. Ni gör ett viktigt utvecklingsarbete.

Ett stort arbete med systemförvaltning har påbörjats och ett flertal förbättringsfunktioner i medlemssystemet Antribe har under året genomförts. Fokus har varit att underlätta för klubbarnas administratörer.

Digitala utbildningar - 15 utbildningar har genomförts digitalt.

Medlemsutveckling - Vi är glada över att se en positiv medlemsutveckling, redan i november 2022 översteg medlemsantalet för helåret 2021.

Internationellt arbete - Vi har startat upp en grupp med fokus på internationellt arbete med både personal och medlemmar.

Varumärkesarbete - Anna Brolin, varumärkesstrateg från Promote Sweden har väglett oss i ett omfattande varumärkesarbete under 2022.

UNDER ÅRET HAR FÖLJANDE PERSONER ARBETAT PÅ RIKSFÖRBUNDET

Bodil Åström	Generalsekreterare
Malin Widell	Verksamhetsutvecklare och Projektchef
Marie Söderkvist	Föreningsadministratör och Projektledare
Maria Jansson	Föreningsadministratör start 2022-09-01
Emelie Schlyter	Projektledare och Kommunikatör
Karin Jonsson	Vaktmästare
Kristin Eriksson	Redovisningsekonom
Linn Henningson	Löneadministratör
Inka Sandelius	Löneassistent
Sofia Lindwall Ek	Regionkonsulent
Ellen Wiss Johansson	Regionkonsulent
Antonia Mossberg	Regionkonsulent
Kaisa Karlsson	Regionkonsulent

PRAKTIKANTER PÅ RIKSFÖRBUNDET

Vi har haft glädjen att välkomna praktikanter under året:

Hedda Pålsson – Student Uppsala Universitet, Examensarbete om kund-definierat kvalitetsarbete i en ideell organisation

Herta Vincent – Student Göteborgs Universitet, Hållbarhetsanalys

Hanna Sjöberg – Student Frans Schartau, praktik hållbara event och möten

Maja Erlandsson Zotterman - Gymnasiepraktik

Libertad Urquiza – Student IHM Business School, 4H:s internationella arbete

Tack till er våra värdefulla praktikanter. Ni har bidragit till kansliets utvecklingsarbete!

Bodil Åström Generalsekreterare

RIKSFÖRBUNDSSTYRELSENS ARBETE

Sveriges 4H:s styrelse har under 2022 arbetat med stor hängivenhet och engagemang för att stödja och främja ungdomsorganisationens verksamhet. En väsentlig del av styrelsens arbete har handlat om att leda arbetet med att ta fram 4H:s strategi och verksamhetsplan för 2023 och fyra år framåt i tiden. Detta arbete har gjorts tillsammans med ideella och anställda. Resultatet presenterades på årsstämman där 4H:s medlemmar beslutade att den nya strategin och verksamhetsplanen kommer att gälla. En av de centrala uppgifterna för styrelsen har varit att börja med att presentera och införa den nya strategin för 4H.

Styrelsen har också varit engagerad i att utveckla och upprätthålla relationer med olika samarbetspartners och intressenter. Genom att delta i möten, förhandlingar och nätverksaktiviteter har styrelsen arbetat för att skapa och stärka strategiska partnerskap. Dessa partnerskap har varit avgörande för att kunna erbjuda en bredd av aktiviteter och resurser till medlemmarna samt för att främja organisationens mål och värderingar.

För att säkerställa en smidig drift och hantering av organisationens resurser har styrelsen även arbetat med ekonomisk förvaltning och rapportering. Under året har ytterligare kostnadsbesparingar skett som till exempel minskade lokalhyror, minskade kostnader för maskiner och inventarier.

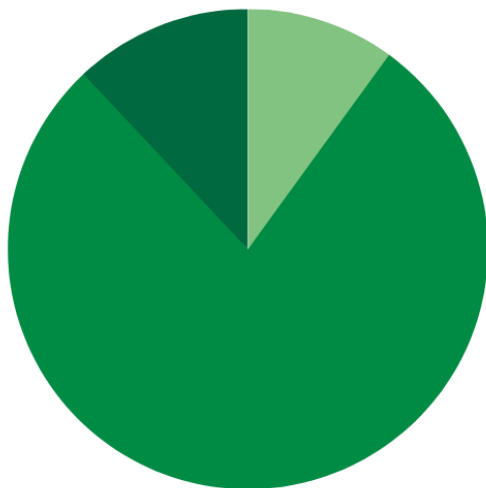
Sammanfattningsvis har Sveriges 4H:s styrelse under 2022 spelat en viktig roll tillsammans med medlemmar och anställda att skapa förutsättningar för att 4H fortsätter att vara en meningsfull och givande plattform för unga människor att växa och utvecklas.

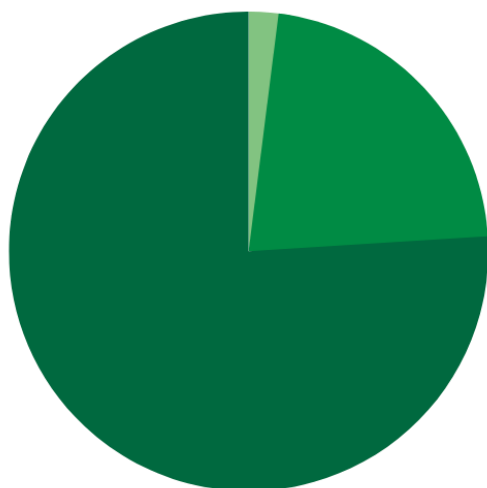
Sommarläger på nya platser. Foto av Emelie Schlyter.

MEDLEMSSTATISTIK

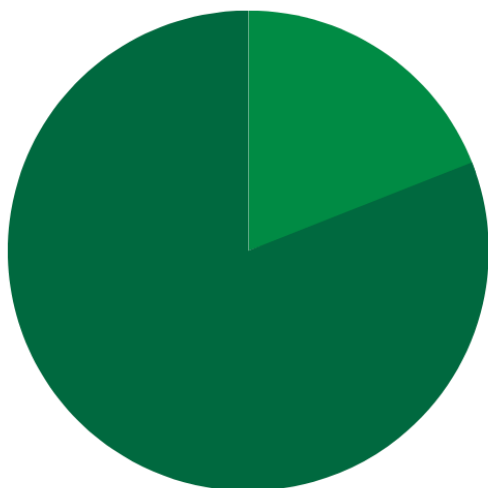
ÅLDERSFÖRDELNING

- Medlemmar 0-5 år 10%
- Medlemmar 6-25 år 78%
- Medlemmar 26+ år 12%

KÖNSFÖRDELNING

- Annat 3%
- Män 22%
- Kvinnor 76%

FÖRDELNING KLUBB/GÅRD

- Medlemmar övriga klubbar 19%
- Medlemmar klubbar på 4H-gård 81%

MEDLEMSSTATISTIK

Länsförbund	2021	2022
Stockholm	3 876	4 461
Västra Götaland	1 119	1 041
Uppsala	1 097	1 012
Halland	859	802
Kronoberg	553	537
Skåne	484	535
Jönköping	326	349
Västerbotten	259	267
Värmland	222	225
Kalmar	245	211
Gävleborg	172	176
Södermanland	149	148
Östergötland	220	147
Norrbottn	51	30
Gotland	23	21
Dalarna	4	17
Örebro	0	13
Jämtland	5	5
Blekinge län	0	2
SUMMA	9 664	9 999

EKONOMI

RESULTATRÄKNING RIKSFÖRBUNDET SVERIGES 4H 2022

	Resultat 2022	Resultat 2021	Resultat 2020
INTÄKTER			
Medlemsavgifter	1 847 246	1 666 545	1 679 666
Bidrag och gåvor	7 229 553	3 841 545	3 153 784
Kansli och personal	3 984 479	3 616 953	2 280 175
Verksamhet	50 400	0	90 017
Övriga intäkter	130 016	53 013	34 443
SUMMA INTÄKTER	13 241 694	9 178 056	7 238 085
KOSTNADER			
Verksamhet och projekt	-3 948 655	-1 167 464	-1 403 114
Administration	-1 969 801	-1 790 915	-2 196 634
Personal	-7 094 718	-5 956 988	-3 588 705
Avskrivningar	0	0	-7 977
Räntenetto	24 227	2 300	7 811
SUMMA KOSTNADER	-12 988 947	-8 913 067	-7 188 621
RESULTAT	252 748	264 988	49 464

EKONOMI

BALANSRÄKNING RIKSFÖRBUNDET SVERIGES 4H 2022

	Ing balans	Period	Utg balans
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Summa materiella anläggningstillgångar	200 000	0	200 000
Summa finansiella anläggningstillgångar	34 185	-1 140	33 046
Summa anläggningstillgångar	234 185	-1 140	233 046
Omsättningstillgångar			
Summa varulager m.m.	5 663	0	5 663
Summa kortfristiga fordringar	546 762	-110 043	436 719
Summa kassa och bank	3 559 876	4 070 470	7 630 346
Summa omsättningstillgångar	4 112 301	3 960 427	8 072 728
SUMMA TILLGÅNGAR	4 346 487	3 959 287	8 305 774
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Summa eget kapital	-926 529	-252 748	-1 179 276
Summa obeskattade reserver	-1 134 790	-321 690	-1 456 480
Summa kortfristiga skulder	-2 285 168	-3 384 849	-5 670 018
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKUDER	-4 346 487	-3 959 287	-8 305 774

FÖRTROENDEVALDA

Styrelse

Ordförande: Katarina Ulfsparre
Vice Ordförande: Elin Niklasson
2:e Vice ordförande: Erik
Johansson

Ledamot: Anna Säll

Ledamot: Filip Carlsson

Ledamot: Lukas Johansson

Ledamot: Olof Segevall

1:e Suppleant: Emma Fast

2:e Suppleant Alva Gustafsson

3:e Suppleant: Hanna Sjöberg
(tom 2023-01-06)

4:e Suppleant: Ella Nyström

Adjungerad: Bodil Åström,
Generalsekreterare

Verkställande utskott

Katarina Ulfsparre

Elin Niklasson

Erik Johansson

Auktoriserad revisor

Gunnar Johansen, med personlig
suppleant Johan Rudengren

Revisorer

Björn Johansson, Revisor med
personlig suppleant Henric Nilsson

Christer Gustavsson, Revisor med
personlig suppleant Tina Fritzon

Valberedning

Erik Inghammar (sammankallande)

Nicole Hedenborg

Javeed Javeedan

Hedda Sandelius

Gustav Persson

Nationella Konferensen

Linn Henningson

Sofia Jantén

Ellen Svensson

Daniel Sjöberg

Hanna Åström Nilsson

Kommunikationsgruppen

Hampus Brink

Elin Weiring

Olof Segevall

SLUTLIGT TACK

Riksförbundet Sveriges 4H:s styrelse vill tacka alla medlemmar, ideella ledare, förtroendevalda, föräldrar, anställda och andra samarbetspartners som under 2022 möjliggjort att vi kan fortsätta bedriva 4H-verksamhet och utveckling för alla barn och unga.

Verksamhetsberättelsen intygas av ordinarie ledamöter i riksförbundsstyrelsen.

Katarina Ulfspärre
ORDFÖRANDE

Elin Niklasson
VICE ORDFÖRANDE

Erik Johansson
2:E VICE ORDFÖRANDE

Olof Segevall
LEDAMOT

Lukas Johansson
LEDAMOT

Anna Säll
LEDAMOT

Filip Carlsson
LEDAMOT

Verifikat

Transaktion 09222115557495124149

Dokument

Verksamhetsberättelse 2022 klar (1)

Huvuddokument

56 sidor

Startades 2023-06-19 19:57:01 CEST (+0200) av

Riksförbundet Sveriges 4H (RS4)

Färdigställt 2023-06-21 09:53:10 CEST (+0200)

Initierare

Riksförbundet Sveriges 4H (RS4)

Riksförbundet Sveriges 4H

info@4h.se

+46704532532

Signerande parter

Katarina Ulfsparre (KU)

katarina.ulfsparre@4h.se

Signerade 2023-06-21 09:53:10 CEST (+0200)

Elin Niklasson (EN)

elin.niklasson@4h.se

Signerade 2023-06-20 19:02:57 CEST (+0200)

Erik Johansson (EJ)

erik.johansson@4h.se

Signerade 2023-06-20 22:35:31 CEST (+0200)

Olof Segevall (OS)

olof.segevall@4h.se

Signerade 2023-06-19 21:37:57 CEST (+0200)

Verifikat

Transaktion 09222115557495124149

Lukas Johansson (LJ)
lukas.johansson@4h.se

Lukas Johansson

Signerade 2023-06-19 20:02:56 CEST (+0200)

Anna Säll (AS)
anna.sall@4h.se

Anna Säll

Signerade 2023-06-20 21:58:26 CEST (+0200)

Filip Carlsson (FC)
filip.carlsson@4h.se

Filip Carlsson

Signerade 2023-06-20 23:33:50 CEST (+0200)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

